

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Fondurilor Europene

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare

Minuta reuniunii Sub - Comitetului Sectorial Energie (SCS E) din data de 02.06.2016

Reuniunea din data de 02.06.2016 a avut loc la sediul Ministerului Fondurilor Europene (MFE).

Participanți: Membrii cu drept de vot selectați pentru SCS Energie, observatori și reprezentanți ai CE. Lista completă a participanților este atașată prezentei minute.

În deschiderea reuniunii SCS Energie, Dl Cătălin Gheran, director general DG PIM, reprezentând AM POIM a prezentat pe scurt agenda reuniunii, precizând faptul că este cea de-a treia reuniune a SCS E care precede reuniunea CM POIM 2014-2020 care va avea loc în data de 3 iunie 2016. De asemenea, Dl. Gheran a menționat faptul că la reuniunea SCS E participă și reprezentanții CE.

Dl Gheran a informat participanții la SCS E asupra faptului că în cadrul documentelor transmise pentru reuniune se regăsește Minuta reuniunii SCS E din 18.11.2015, agreată de către toți membrii, precum și faptul că Raportul Anual de Implementare (RAI) pentru anul 2015 a fost elaborat de către AM POIM și aprobat de către membrii CM prin procedură scrisă fiind transmis, conform prevederilor din regulament, prin sistemul SFC la CE pentru analiză și aprobare.

Dna Florina Barbu, director DCSG POIM, a făcut o prezentare scurtă a Raportului anual de implementare transmis prin sistemul informatic SFC către Comisie. În raport sunt prezentate, conform formatului standard, date despre stadiul implementării programului, stadiul elaborării documentelor programatice, stadiul pregătirii portofoliului de proiecte, stadiul implementării programului pentru anul 2015 unde, pentru că programul a fost aprobat în anul 2015, nu se poate raporta un progres în ceea ce privește implementarea. Raportul mai cuprinde detalii despre evaluarea programului operațional, stadiul îndeplinirii condiționalităților atât cele generale cât și cele specifice POIM și mai cuprinde și demersurile întreprinse de Autoritatea de Management pentru stabilirea sistemului de management și control. Pe site-ul MFE este prezentată o sinteză a RAI pentru cetățeni.

Discuțiile au continuat, conform agendei, pe următoarele aspecte:

1. Planul de evaluare POIM și Planul de acțiune aferent - sectorul de energie
2. Calendarul lansărilor POIM - sectorul de energie
3. Portofoliul de proiecte al POIM 2014-2020 și Previziunile de plăți - sectorul de energie
4. Propuneri de îmbunătățire a sistemului de implementare a proiectelor de mediu - Manualul beneficiarului și prezentarea noului cadru legislativ privind achizițiile publice

1. Planul de evaluare POIM și Planul de acțiune aferent - sectorul de energie

Doamna Claudia Magdalena, șef birou în cadrul DGAPE, a făcut o scurtă prezentare a Planului de evaluare pentru POIM 2014-2020, menționând faptul că în urma transmiterii planului spre consultare membrilor CM au fost primite observații și propuneri care au fost luate în considerare la forma finală a planului. Au fost punctate următoarele aspecte:

- Planul a fost realizat în conformitate cu Regulamentul privind Dispozițiile Comune și cu Documentul Orientativ al Comisiei Europene privind Planurile de evaluare.
- Beneficiază de asistență tehnică finanțată din Programul Operațional Asistență Tehnică 2014-2020
- Sunt prevăzute Rapoarte de evaluare pentru 2017, 2019, 2023 (cu excepția sectorului energie)
- Există o abordare unitară la nivel național pe baza unui ghid elaborat la nivelul MFE, pe 3 niveluri: nivelul macro, mezzo (la nivel de program), nivelul micro (la nivel de proiect).
- Abordările metodologice sunt următoarele: Metaevaluarea (sintetizarea rezultatelor analizelor cost beneficiu și ale studiilor de caz), Evaluarea bazată pe teorie, Evaluarea contrafactuală de impact (doar în sectorul energiei și doar în anumite cazuri), Modelare (doar pentru sectorul transporturilor) și Nivel micro (proiect) – instrumente: Analiza cost – beneficiu (ACB) – 70 ACB-uri pentru proiecte mai mari de 50 milioane euro, Studiul de caz (utilizat în cazul tuturor proiectelor mai mari de 10 milioane euro).

Planul de evaluare se va putea modifica ulterior pe parcursul implementării POIM, dacă vor apărea noi nevoi de evaluare, planul de evaluare modificat urmând să fie din nou aprobat de CM POIM.

Planul de evaluare a fost supus aprobării membrilor SCS E, decizia luată în cadrul subcomitetului fiind ca planul de evaluare al programului să fie propus pentru aprobare din partea subcomitetului de energie în cadrul CM POIM din 3 iunie a.c.

2. Calendarul lansărilor POIM - sectorul de energie

Doamna Delia Ionică, director adjunct a Direcției de Programare, Evaluare și Aprobare Proiecte POIM – DGPIIM a făcut o scurtă prezentare a calendarului lansării ghidurilor pentru POIM.

La nivelul sectorului de energie avem 7 ghiduri sau apeluri care trebuie lansate. Din cele 7 a fost aprobat dar nu a fost încă lansat public ghidul pentru infrastructura de transport energie electrica și gaze, iar cel de termoficare este în forma finală de aprobare. Practic axa 7 și 8 se poate închide din perspectiva a ceea ce înseamnă aprobare, ghid, lansare și depunere proiecte.

Cu probleme sunt ghidurile aferente axei prioritare 6, unde 3 dintre ele sunt în curs de finalizare, cu mici aspecte de clarificat, fiind vorba de ghidul privind monitorizarea consumului de energie la nivel industrial, unde beneficiarii sunt companiile din industrie care consuma peste 1000 de tep/anual și unde există o schema de minimis de 200.000 de EURO pentru beneficiari din care pot achiziționa acele echipamente pentru monitorizarea consumului de energie. Un alt ghid în curs de finalizare, este cel care are un portofoliu de 8 proiecte și beneficiarii lui sunt cei 8 concesionari din domeniul distribuției energiei electrice, vizând contorizarea eficiența.

Cel de-al treilea ghid vizează investiții în extinderea și modernizarea rețelelor de distribuție a energiei electrice în scopul preluării energiei produse din resurse regenerabile în condiții de siguranță a funcționării SEN, unde beneficiarii eligibili sunt distribuitorii de energie electrica. Practic acestea două din urmă intra pe partea de ajutor de stat privind infrastructura energetica unde costul eligibil este costul investiției. Aceste 3 ghiduri vor fi lansate, 2 dintre ele, după o a doua consultare publică de minim 10 zile, în luna iunie.

Celelalte doua ghiduri, care au exercitat foarte multe discuții de-a lungul timpului sunt cele legate de producerea de energie electrica din surse regenerabile si cogenerarea de înaltă eficienta. Problema cu aceste ghiduri a fost modul in care se calculează cheltuielile eligibile din perspectiva ajutorului de stat. Faptul ca pentru aceste tipuri de investii nu se pot finanta decât cheltuielile eligibile rezultate după aplicarea metodei contrafactuale, respectiv pentru regenerabile comparativ cu producerea aceleiași cantități de energie dintr-o sursa convenționala, iar pentru cogenerare comparativ cu producerea aceleiași cantități de energie termica. Au fost intervenții si din partea membrilor SCS inclusiv ale reprezentantului Comisiei Europene. AM POIM a menționat faptul că pe acest subiect s-a scris Comisiei Europene deoarece pe parcursul consultărilor publice s-a specificat ca modalitatea de interpretare a metodei contrafactuale de către AM este eronat. În urma solicitării CE a confirmat metoda aplicată de AM.

În continuare au fost deschise discuțiile pe metoda de calculare a cheltuielilor eligibile prin aplicarea regulilor ajutorului de stat, domnul Radu Polizu susținând o prezentare pe acest subiect, subliniind constrângerile de ordin financiar pe care le impune regulamentul actual privind ajutorul de stat.

De asemenea s-a specificat faptul că urmează să fie lansate în dezbateri publica ghidurile 6.1, 6.2 si 6.4.

3. Portofoliul de proiecte al POIM 2014-2020 și Previziunile de plăți - sectorul de energie

Doamna Delia Ionică, director adjunct a Direcției de Programare, Evaluare si Aprobare Proiecte POIM – DGPIM, a făcut o scurtă prezentare a portofoliului de proiecte din sectorul de energie care nu a înregistrat nici o modificare de la ultima întâlnire.

S-a menționat că au fost aprobate ghidurile pentru axele 7 si 8, iar în cursul lunii iunie vor fi finalizate ghidurile pentru axa 6 (ghidurile aferente O.S. 6.1, 6.2 și 6.4).

La nivelul axei prioritare 6 fondurile vor fi accesate pe baza de apel de proiecte, existând un singur domeniu de intervenție unde există un portofoliu de proiecte, respectiv pentru partea de introducere a sistemelor de monitorizare inteligenta la nivelul consumatorilor casnici, unde beneficiarii sunt cei 8 operatori concesionari ai rețelei electrice. La acest ultim ghid s-a lucrat împreună cu operatorii concesionari ai rețelei electrice si practic ei dezvoltă in paralel proiectele conform discuțiilor pe care le-au avut cu AM-ul.

Celelalte 2 axe prioritate au un portofoliu definit de proiecte.

Prin axa prioritara 7, se finanțează partea de termoficare, unde avem 3 tipuri de proiecte:

- un proiect fazat - proiectul de termoficare din municipiul Bacau - 14 km de rețea de termoficare
- investițiile pe parte de rețele de termoficare in cele 7 municipalități care continua proiectele care au fost finanțate prin POS Mediu. S-a menționat că deocamdată, nu există fonduri disponibile pentru proiecte in alte orașe si in măsura in care vom identifica economii pe parcursul derulării programului, vom putea extinde finanțările si spre alte orașe. În acest sens există o solicitare de la membrii din Subcomitetul de Monitorizare pe Energie si in special de la ARPEE, de a deschide axa si pentru alte orașe.
- investițiile pe rețele de termoficare în București

S-a continuat cu prezentarea stadiului celorlalte doua proiecte existente in portofoliul POIM, proiectele

finanțate prin Axa Prioritara 8: linia electrica aeriana Gutinaș-Smârdan si dezvoltarea culoarului de transport gaze naturale cu Moldova. Față de momentul noiembrie 2015, pentru cele 2 proiecte au fost elaborate studiile de fezabilitate, fiind in analiza la AM si JASPERS.

Doamna Iulia Simionescu, director program Accesare Fonduri Europene de la Transelectrica a anunțat că studiul de fezabilitate urmează a fi aprobat de către directoratul Transelectrica, și că finanțarea nu va depăși 50 de milioane de EURO.

Doamna Monica Buliga de la Transgaz a anunțat că proiectul tehnic pentru conducte este finalizat in proporție de 65-70 la sută. In ceea ce privește procedura de evaluare a impactului de mediu Transgaz se află în etapa de elaborare a studiului de impact, în etapa de încadrare a ofertelor.

Practic nu este previzionată anul acesta nici o plata pe sectorul de energie in cadrul POIM, cu excepția proiectului fazat de la Bacău.

4. Propuneri de îmbunătățire a sistemului de implementare a proiectelor de energie - Manualul beneficiarului si prezentarea noului cadru legislativ privind achizițiile publice

Legat de propunerile de inbunatatire a sistemului de implementare membrii SCS E au primit in mape o descriere a manualului beneficiarului pe care incercam sa il pregatim la nivelul AM pentru toti beneficiarii, pentru toate proiectele finantate, in momentul in care va fi finalizat pe care il vom pune in discutie catre membrii comitetului si către beneficiarii sectorului.

Propuneri de îmbunătățire a cadrului actual:

- Introducerea unui mecanism de finanțare pentru Autoritățile locale sau Operatorii Regionali (de tip VGF – Viability Gap Financing), necesar acoperirii necesității temporare de flux de numerar.
- Revizuirea legislației privind managementul neregulilor prin eliminarea reținerilor preventive pentru suspiciunile de neregula (eventual identificarea de masuri asiguratorii alternative).
- Evaluarea introducerii ca alternativa a realizării achizițiilor publice la nivelul unei Agenții centrale, pentru toate proiectele POIM.

În final , domnul Mădălin PASCU, consilier DGPIIM a făcut o scurtă prezentare a principalelor elemente de noutate din cadrul legii privind achizițiile publice, punctând pe scurt: Pragurile achizițiilor care acum sunt stabilite în lei, nu în euro, Criterii de calificare și selecție, Criteriile de atribuire, Factori de evaluare, Consultarea pieței, Împărțirea pe loturi, Documentul unic de achiziție european (DUAE), Subcontractare, Conflictul de interese, Terț susținător și subcontractant, Activități de achiziție centralizată, Modificarea contractului de achiziție publică.

DI Cătălin Gheran a facut o propunere, trimiterea tuturor documentelor programatice in Word, inclusiv modalitatea de calcul a indicatorilor, consultarile publice si instructiunile de completare primite de la CE cu rugamintea de a ne propune o modificare a programului care sa corespundă din punctul domnului Radu Polizu de vedere si pentru transparență cu ceea ce s-a facut, cum s-au calculat lucrurile acolo si cum am ajuns la rezultatele respective.

În încheiere, dl Carsten Rasmussen a subliniat întârzierea în sectorul de energie a proiectelor, importanța informării CE pentru orice probleme întâmpinate în sector, prezența la SCS a dumealor este pentru a raspunde la întrebări, de a transmite mai departe toate problemele și îngrijorările, chiar dacă uneori nu au o soluție imediată. Acesta a anunțat prezenta peste jumătate de an și speranța ca va vedea activitate în sectorul de energie.

La finalul reuniunii SCS M dl. Cătălin Gheran a prezentat **concluziile**:

1. au fost reținute problemele ridicate de membrii SCS E, legate de contrafactualitate și de modificare a finanțării axelor până la sfârșitul anului 2017.
2. a fost reținută solicitarea Comisiei de a regândi puțin modul în care prezentăm informațiile într-un mod mult mai ușor de urmărit atât pentru noi cât și pentru CE cu ocazia raportărilor intermediare pe care le facem.
3. a fost aprobat planul de evaluare al POIM-ului pentru sectorul de energie
4. s-au dezbătut probleme pe care potențialii beneficiari le văd în implementarea măsurilor 6.1 și 6.4 aferente programului, producția de energie regenerabilă și cogenerarea de înaltă eficiență, datorate în principal prin ajutorul de stat aplicabile sectorului
5. s-a concluzionat: în cazul în care după lansarea, la sfârșitul lunii, a sesiunii de proiecte pentru aceste măsuri nu se vor obține rezultate în ceea ce privește proiectele respective, se va încerca introducerea unui instrument financiar în acest domeniu care să ajute la absorbția banilor, menționându-se faptul că deja au fost începute unele discuții cu IFIR-urile
6. au fost discutate și clarificate indicatorii pe Programul Operațional și modul de scriere al programului
7. se așteaptă o informare clară de la Comisia Europeană cu privire la tratamentul avansurilor aprobate pentru a finaliza exercițiul de fazare în special pe cel pentru sectorul de transport